

Fråga i migrationsströmmens spår:

Kan asylsökande inneha gravrätt?

Kan en asylsökande stå som gravrättsinnehavare? Och är det möjligt att transportera stoftet eller askan av en avliden anhörig till Sverige från ett land som Syrien? Teoretiskt sett borde det inte vara några problem, säger branschföreträdare.

”Att transportera stoft från utlandet till Sverige sker hela tiden, så det borde inte vara några problem.”

MATS LARSSON

Under 2015 uppkom frågan om det är möjligt för en asylsökande att transportera stoftet efter en avliden släkting från hemlandet för att gravsättas i Sverige.

– Diskussionen uppstod på en asylmottagning och hamnade till sist på vårt bord, berättar Jan Olov Andersson, vd för SKKF.

– En av flera frågor är om en asylsökande kan stå som gravrättsinnehavare. Vi har diskuterat detta internt och kommit fram till att det ska vara möjligt, även om det fortfarande finns väldigt många oklarheter. Än så länge har ingen konkret förfrågan ställts till någon förvaltning.

– Att transportera stoft från utlandet till Sverige sker hela tiden, så det borde inte vara några problem. Däremot är det kanske svårt rent praktiskt att arrangera en transport från ett krigshärjat

land. Finns det till exempel myndigheter som kan ordna fram de nödvändiga dokumenten?

INGA FORMELLA HINDER

Mats Larsson är direktör för kyrkogårdsförvaltningen i Stockholm. Han har hanterat många ärenden med flytt av stoft både till och från utlandet, men har inte stött på just frågan om en asylsökande kan stå som gravrättsinnehavare. Han menar dock att det rent teoretiskt borde vara genomförbart.

– Vi säljer redan i dag grav-

platser till utländska medborgare. Har den asylsökande kvar sitt medborgarskap i hemlandet så ska det inte finnas några formella hinder.

– Eftersom gravrättsinnehavaren i det här fallet inte är skattebetalare blir avgiften för att köpa en grav relativt hög, men det är bara en ekonomisk fråga, säger Mats Larsson.

Det gäller också att den aktuella förvaltningen har plats och möjlighet att ta emot stoftet. I Stockholm är det till exempel brist på kistgravar i västerort.

– Det bör också informeras om att gravsättningen är definitiv och att ytterligare flyttningar av kistan normalt sett inte är tillåtet enligt svensk lag, säger Mats Larsson.

TEXT: HÅKAN HELLSTRÖM

Gör som Malmö Kyrkogårdsförvaltning, få ordning på era kemikalier!

”Det skulle vara nästintill omöjligt och framförallt väldigt tidskrävande att utföra ett effektivt kemikaliearbete utan EcoOnlines kemikalierregister”

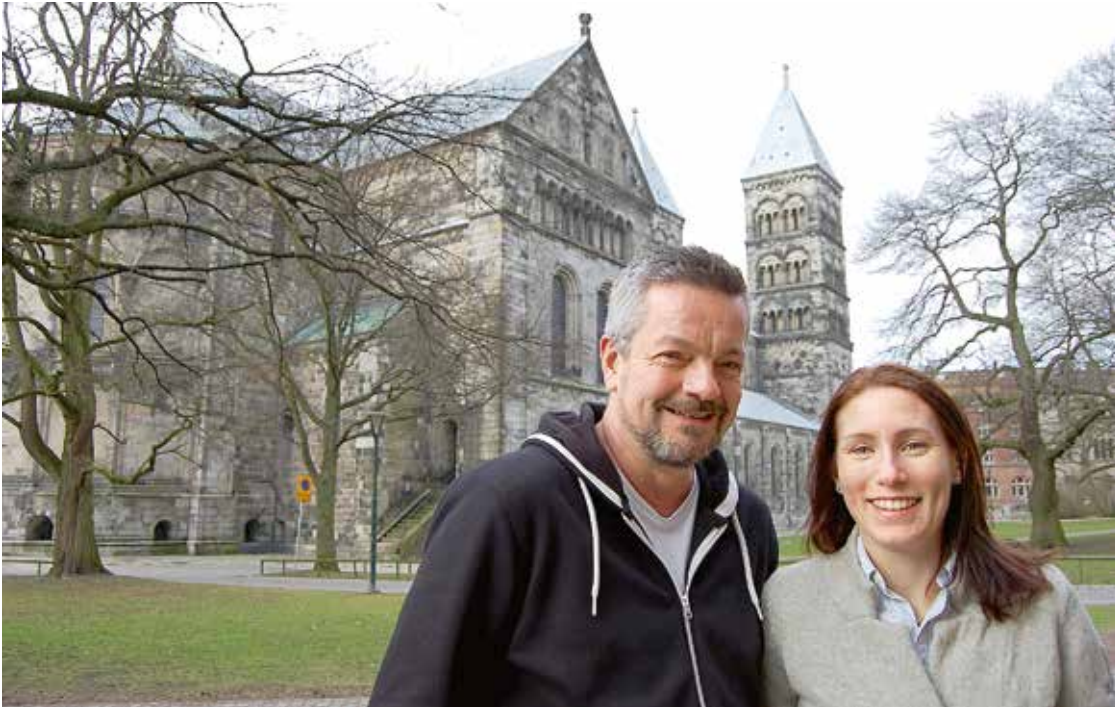
- Rolf Bergman, Kemikalieansvarig Planeringsingenjör på Malmö Kyrkogårdsförvaltning, Årets kyrkogårdsförvaltning 2015

Testa vårt kemikalierregister gratis på www.econline.se

Vi har nordens ledande system för hantering av kemikalier. Några av våra kunder är, Göteborgs kyrkliga samfällighet, Huskvarna pastorat, Karlskoga församling, Laholms pastorat, Svenska kyrkan Bollnäs pastorat, Halmstads kyrkliga samfällighet, Norrköpings pastorat, Skövde kyrkogårdsförvaltning

ECONLINE

Med nästan 800 kyrkogårdar att förvalta duger det inte att vård- och underhållsplaner bara bli hyllvärmare. Det menar stiftsantikvarie Heikki Ranta. Tillsammans med konsulten Jessica Magnusson har han sett till att det nya digitala verktyg Lunds stift tagit fram blivit enkelt och användarvänligt.

Lundautvecklat verktyg för vård- och underhållsplaner:

Praktiskt redskap står på egna ben

Ett nödvändigt ont och på sin höjd ett bra bokstöd? Eller ett modernt verktyg som dagligen används i arbetet kring kyrkogården? Lund stift bestämde sig för att deras vård- och underhållsplaner ska tillhöra det senare alternativet.

Att upprätta en vård- och underhållsplan är en lång process. Heikki Ranta, stiftsantikvarie vid Lunds stift, uppskattar att det ibland kan ta upp till fem år från beslut till färdig plan. Ofta blir resultatet en tjock bunt papper som hamnar på en hylla i något halvt bortglömt rum. Eller en datafil på någons hårdisk, som när den väl öppnas efter ett antal år inte kan läsas eftersom programmet måste uppdateras eller så är filformatet helt enkelt för gammalt.

– Eftersom det är ett sådant arbete bakom ska en vård- och underhållsplan inte bara vara någon hyllvärmare, säger Heikki Ranta.

Lunds stift har upp mot 800 begravningsplatser. Och alla ska ha en vård- och underhållsplan. Stiftet bestämde sig därför för att ta fram ett verktyg som inte bara underlättade processen med att ta fram en plan utan också ledde till att man använde sig av planen i det dagliga arbetet med kyrkogårdarna.

MÅNGA INBLANDADE

För att lyckas samlade Heikki Ranta kunskaper från olika håll. Sweco har bidragit med de tekniska lösningarna. Arbetet med vad vård- och underhållsplanen ska innehålla och hur man bäst använder sig av bra kartor har Jessica Magnusson från Solhaga konsult samt Eva Grönwall, kyrkogårdskonsulent från Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, bidragit med.

I januari 2014 trädde en föreskrift från Riksantikvarieämbetet i kraft. Den säger att det är ett krav att varje församling ska upprätta en vård- och underhållsplan för alla kyrkogårdar anlagda före 1940.

– De församlingar som saknar en plan kommer inte att ▶

Precis som i historien om Bambi handlar kyrkogårdsskötsel om att vårda och ta hand om ett arv.

Bambi är lätt att använda och att kunna rita själv gör det mycket enklare att markera vad som är värdefullt, säger Carita Melchert som anlitats av en församling för att ta fram en vård- och underhållsplan.

straffas. Men vill man göra en förändring eller en åtgärd på kyrkogården som det krävs tillstånd från länsstyrelsen för, kommer troligtvis deras första fråga bli om församlingen har en vård- och underhållsplan, säger Eva Grönwall.

VÄLKÄND INSPIRATIONSKÄLLA

Projektet med det nya verktyg Lunds stift tagit fram har skryndat långsamt sedan det påbörjades 2013. Längre hade det inget namn, men nyligen bestämde man sig för Bambi.

Jessica Magnusson förklarar namnvalet med att den kända boken handlar mycket om hur naturen förändras och hur djuren tar hand om sina ungar, sina skötebarn.

– Begravningsplatser förändras också mycket under året och vi har objekt som vi ska vårda och ta hand om, säger hon.

Mycket av arbetet med verktyget har lagts ner på planens utseende vad gäller avsnitt, rubriker och underrubriker. Användarvänlighet har varit A och O.

– Bambi ska vara tydligt. Det ska vara enkelt att söka och att läsa, men också att lätt kunna lägga till egna objekt, säger Jessica Magnusson som ger en snabbguide i hur programmet ser ut.

Ett objekt skulle kunna vara en mur, en gravsten eller ett helt gångsystem. I Bambi beskriver och värderar man objektet och gör en åtgärdsplan för framtiden. Bilder och kartor kan kopplas till objektet för att snabbt få tillgång till dess utseende och placering.

– Det ska även gå att direkt via kartan klicka på olika objekt, byggnader eller områden och få information såsom beskrivning och värdering, säger Jessica Magnusson.

FLERA PLATTFORMAR

I linje med Lunds stifts tanke om att Bambi ska bli ett levande digitalt verktyg som används dagligen blir nästa steg att föra över verktyget till olika applikationer för användning i läsplatser och smarta telefoner. Heikki

Ranta beskriver det som projektets vision att man ska kunna stå ute på kyrkogården och lätt och snabbt ta fram information kring ett specifikt objekt genom några få knapptryckningar på exempelvis sin telefon.

– Tidigare var det stora arbetet med en vård- och underhållsplan att ta fram den. Nu blir det i stället det lilla. Det stora blir att kunna använda verktyget i det vardagliga arbetet, säger Jessica Magnusson.

Även om inget är klart i nuläget hur verktyget skulle kunna delas till andra stift, eller hur kostnaderna fördelas mellan användarna, är det ändå klart att om Bambi blir en framgångssaga tänker Lunds stift inte behålla verktyget för sig själv.

– Det är självklart att Lunds stift kommer att bjuda in de övriga stift till Bambi och några kollegor från andra stift har redan hört av sig och är nyfikna, säger Heikki Ranta.

TEXT OCH FOTO: FREDRIK HÖIJ

